

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **T. I.,** t. č. Zařízení pro zajištění cizinců Bělá – Jezová, Bělá – Jezová, Bělá pod Bezdězem, zastoupený Asociací pro právní otázky imigrace, o. s., se sídlem Moravská 9, Praha 2, proti žalovanému: **Oblastní ředitelství služby cizinecké policie Praha,** se sídlem Aviatická 1050/16, Praha 6 - Ruzyně, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 8. 9. 2010, č. j. 11 A 159/2010 - 22,

takto:

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 8. 9. 2010, č. j. 11 A 159/2010 - 22 **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 8. 9. 2010, č. j. 11 A 159/2010 - 22, nebylo žalobci (dále jen „stěžovatel“) přiznáno osvobození od placení soudních poplatků a záloh pro řízení o žalobě proti rozhodnutí Policie České republiky ze dne 1. 6. 2010, č. j. CPR-1639-24/PŘ-2010-004112, jímž byl stěžovatel podle § 129 odst. 1 a 3 zákona č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zajištěn za účelem jeho předání podle mezinárodní smlouvy. Městský soud v odůvodnění usnesení uvedl, že stěžovatel je cizincem, který pobývá v zařízení pro zajištění cizinců a tvrdí, že nemá žádné finanční prostředky. Toto je však v rozporu s tvrzením uvedeným v žádosti o přiznání osvobození od soudních poplatků ze dne 22. 8. 2010, v němž stěžovatel zmínil dohodu se svým zástupcem, že v případě ukončení sporu v jeho prospěch bude zástupci vyplacena odměna ve výši stanovené advokátním tarifem, tedy v částce 4800 Kč. Přitom není zřejmé, z jakých finančních zdrojů má být tato částka zástupci vyplacena. Stěžovatel tedy neprokázal splnění zákonných předpokladů pro přiznání osvobození od placení soudního poplatku.

Proti tomuto usnesení podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodu uvedeného v ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. V kasační stížnosti poukázal na to, že částka 4800 Kč bude jeho zástupci vyplacena pouze v případě ukončení sporu v jeho prospěch. Za této situace pak bude plně aplikovatelný § 60 odst. 1 věta první s. ř. s. a smluvní odměna tak bude vyplacena z prostředků, které stěžovatel získá od žalované strany. Pokud spor nevyhraje, nebo mu náhrada nákladů bude odepřena z jiného důvodu, k vyplacení smluvní odměny nedojde. Dohoda o odměně mezi stěžovatelem a jeho zástupcem tak neimplikuje, že majetkové poměry stěžovatele umožňují stěžovateli uhradit soudní poplatek ve výši 2000 Kč. Platí tedy, že v důsledku svého zajištění stěžovatel nedisponuje žádnými finančními prostředky. Navíc pokud městský soud dospěl k závěru, že není zřejmé jak stěžovatel uhradí svému zástupci smluvní odměnu, když nemá dostatek prostředků k zaplacení soudního poplatku, bylo nezbytné jej vyzvat k objasnění této skutečnosti a nikoliv návrh na osvobození od soudních poplatků zamítnout. Stěžovatel v tomto ohledu odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 30/2010 – 31, jehož právní závěry je podle jeho názoru nutné analogicky vztáhnout i na jeho situaci. Napadené usnesení městského soudu je proto nezákonné. S ohledem na výše uvedené stěžovatel navrhl, aby bylo zrušeno a věc byla vrácena městskému soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v souladu s ust. § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Stěžovatel byl vyzván přípisem městského soudu ze dne 5. 8. 2010, č. j. 11 A 159/2010 - 12, aby prokázal své majetkové poměry pro účely přiznání osvobození od placení soudního poplatku z podané žaloby. Stěžovatel ve stanovené lhůtě zaslal městskému soudu vyplněné potvrzení, v němž uvedl, že pobývá v Zařízení pro zajištění cizinců Bělá – Jezová, nemá žádné příjmy a nevlastní žádný majetek větší ceny. V podání stěžovatele ze dne 22. 8. 2010, které bylo městskému soudu doručeno současně s potvrzením, bylo mimo jiné uvedeno, že se stěžovatel a jeho zástupce dohodli, že v případě ukončení sporu ve prospěch stěžovatele bude jeho zástupci vyplacena odměna ve výši 4800 Kč. Na základě tohoto údaje městský soud dovodil, že není zřejmé, z jakých zdrojů bude tato částka zástupci stěžovatele vyplacena, a proto toto ujednání není v souladu s tvrzením stěžovatele, že nedisponuje žádnými finančními prostředky.

Uvedený závěr městského soudu byl učiněn předčasně, protože zmínka o vyplacení odměny v podání ze dne 22. 8. 2010 nebyla dostačujícím a přesvědčivým údajem o nevěrohodnosti údajů uvedených stěžovatelem o jeho výdělkových a majetkových poměrech. V případě, že městský soud měl pochybnosti o údajích, které stěžovatel uvedl ve formuláři „Potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech“, měl jej vyzvat, aby svá tvrzení upřesnil a doplnil. Teprve poté bylo možné uvažovat o aplikaci závěrů obsažených v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2009, č. j. 1 As 39/2009 - 88, publikovaném pod č. 1962/2010 Sb. NSS, podle kterých *„účastník řízení, který požádal o osvobození od soudních poplatků a který byl soudem řádně poučen, je povinen uvést a prokázat veškeré skutečnosti rozhodné pro posouzení žádosti. Vyplyne-li z uvedených údajů či obsahu spisu, že jsou nevěrohodné, popř. neúplné, soud žádost zamítne.*“. I v případě

tohoto judikátu byl žalobce nejprve vyzván, aby předložil vyplněné potvrzení. Protože soud měl pochybnosti o věrohodnosti údajů v něm uvedených, byl žalobce soudem vyzván k upřesnění některých sporných a nejasných skutečností. Soud tak nevzal bez dalšího za relevantní pouze údaje uváděné v potvrzení. Teprve z dalších získaných informací učinil soud svůj závěr. Tímto způsobem měl městský soud postupovat i v dané věci.

V této souvislosti je třeba poukázat i na to, že v případě tvrzené nemajetnosti nelze požadovat její prokázání. K tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 7. 2006, č. j. 3 Azs 35/2006 - 104, publikovaný pod č. 951/2006 Sb. NSS, podle kterého „*postup krajského soudu, jenž zamítl návrh na ustanovení zástupce s odůvodněním, že stěžovatelka neprokázala tvrzení o své majetkové situaci listinnými důkazy, přičemž tato tvrzení stěžovatelky spočívala v tom, že nemá žádný majetek ani příjmy, je vadný a je důvodem pro zrušení takového usnesení. Krajský soud svým postupem popřel tzv. negativní důkazní teorii, podle níž nelze dokazovat neexistující skutečnosti.*“.

Nejvyšší správní soud tedy dospěl k závěru, že městský soud pochybil v právním hodnocení věrohodnosti stěžovatelem předloženého potvrzení.

Z výše uvedeného důvodu Nejvyšší správní soud napadené usnesení městského soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Ve věci rozhodl v souladu s ust. § 109 odst. 1 s. ř. s., podle něhož rozhoduje o kasační stížnosti zpravidla bez jednání, neboť neshledal důvody pro jeho nařízení.

V dalším řízení je městský soud vázán právním názorem, který je vysloven v tomto rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. října 2011

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu